

1423 [= 2403] reperta 1711 a principe d'Elbeuf in duobus epistylis fractis GIORN. DE' LETT. litteris aereis longis $\frac{1}{4}$ brach. Florent. in marmore longo brach. $5\frac{1}{2}$, lato br. $1\frac{1}{2}$ STEND. Si è trasportata dal palazzo d'Elbeuf una statua di Ercole . . . . . varii pezzi di marmo con iscrizione che dice VIR·EPVLONVM. ACTA s. d. 23 Dec. 1738 (Bullett. Ital. 1, 36). In museo Neapolitano non extat.

APPIVS · PVLCHER · C · F · COS · IMP · VI | VIR · EPVLON u. c. 716?

Ita ut supra legitur (sed EPVLONVM PRO EPVLON) prodiit titulus ipso anno quo repertus est *Giornale de' letterati* vol. 3 (Venetiis 1711) p. 406, qua relatione certe in priore tituli parte standum est; quamquam in ipso saxo AP· magis fuit quam APPIVS et qui edidit compendia solvisse videtur. Priore parte mox ut videtur pessumdata quod remansit fragmentum extremum ex villa Elbeufiana in museum illatum (vide supra) in relationibus effossionum a. 1739 passim comparet modo solitarium apud Venutium scop. p. 82 (...VIR·EPVLON), item p. 65 male ordinatum et peius suppletum (in gran cornice di marmo: patrono COLONIAE III·VIR·EPVLONVM) et apud Belgradum p. 48 (in epistylis exeso et fracto: . . . VIR EPVLONVM), modo contaminatum cum titulo n. 1442 apud Mur. 2021, 4 a Castagnola, Gorium symb. Flor. 1, 103, Diss. Isag. p. 57 (inde Orelli 2261). Praeterea qui effossiones posteriores curabant, titulum Elbeufianum, quem periisse credebant, ex memoria opinor varie restituerunt (cf. collectanea Francisci la Vega edita *Giorn. degli scavi* 1861 n. 8—10 p. 284). Eo pertinet typus hic: APPIVS·PVLCHER·C·FILIVS·T·B·D (his tribus litteris singularibus innexae sunt tres s) . . VIR·EPVLONVM, quem Tinea Placentinus 25 Mart. 1739 misit Muratorio, edidit Mur. 675, 2 acceptum ferens Ioh. Ios. Ramagginio, habent item schedae antiquae Herculanae musei Neapolitani (ubi refertur una cum n. 1443) ediditque ex eiusmodi schedis Venutius scop. p. 55. 65. Similiter in actis editis *Bull. Ital.* 1, 38 lectum esse dicitur in altero lapide ab Elbeufio reperto FABIVS·PVLCHER·CAII·FILIVS, in altero: SEPTEM·VIR·EPVLONVM. Denique Stendardus (apud Gorium symb. Flor. vol. 1 p. 40; *Nov. Fidr.* 1748 p. 682), qui affuit cum titulus reiectus est, ita refert: APPIVS·PVLCHER·CAII·FILIVS reliquis omissis.

Cum hic titulus scriptus fuerit in epistylis primo casu, alter eiusdem Ap. Claudii n. 1424 in basi tertio, inter utrumque eadem ratio intercedere videtur atque inter Pompeianos 833/34 et 837. 838. Ap. Pulcher cum suis sumptibus theatrum faciendum curasset, statuum ibi accepit ab Herculaneis post mortem.

1426 [= 2411] reperta Herculanei ante portam theatri VENVTI una cum statua equestri notissima, ad quam pertinuisse creditur. Genuinus titulus extat Neapoli in museo inter inscriptiones; qui sub statua equestri cernitur, recens est.

M · NONIO · M · F ·
BALBO · PR · PRO · COS ·
HERCVLANENSES ·

Descripserunt et recognoverunt. *Mem. della Soc. Colomb.* vol. 1 p. 283; Gori symb. dec. I. vol. 1, 58. 64. 74. 86. 161. 168. praef. p. XXI (a Martorellio), dec. II vol. 1 p. X. XIV. vol. 2 p. 27 (in commentario Galli d'Arthenay) p. 96. 122 (Donat. 337, 9 e Gori); Bajardi catal. p. 163; Venuti scop. di Erc. p. 95. 138; Belgrad. p. 66; Maffei *tre lett.* p. 28, M. V. 350, 40; *Letters from a young painter* 1, 206; *Freeman philosoph. transact.* 47 (1751/2) p. 134; Diss. Isag. p. 57; Remondini *storia eccl. Nol.* 1, 59; Pratilli *cons. della Camp.* p. 36; Marini cod. Vat. 9131 f. 215; Romanelli *viaggio* 2, 66 (cf. 70), qui pessime confudit cum n. 1428; Gerhard *Neap. ant. Bildwerke* p. 22 n. 62; Fiorelli cat. n. 1474.

1428 [= 2413] titulus statuae togatae repertus Herculanei in theatro m. Ian. 1739 una cum statua patris. Extat in repositis lapidibus musei Neapolitani; exemplar ipsi statuae superpositum recens est.

M · NONIO · M · F · BALBO
PR · PRO · COS
D · D

Descripserunt et recognoverunt. Acta 21 Mai. 1739 (*Registro V* p. 282. 284); Mur. 2024, 3 a Castagnola; Marc. Venuti scop. di Erc. p. 81. 94; Rud. Venuti in litt. d. d. 6 Iun. 1739 apud Gorium symb. dec. I vol. 1, 45. 103; (Martorellius) ib. dec. II vol. 2, 98; Belgradus p. 67; Bajardi p. 163; Diss. Isag. p. 58; Romanelli *viaggio* 2, 66; Gerhard *Neap. ant. Bildw.* n. 49 p. 19. Romanellius confudit cum n. 1426.

1429 [= 2412] Super eius (Herculanei) oppidi bustum Resinae vicum stare testantur antiquissimae inscriptiones ibidem sub ingenti quodam aedificio passibus fere quattuor humi defosso ac ingenti punicum combustorumque saxorum mole obruto inter alias plures nuper inventae. Ubi et praecipui operis marmoreae statuae columnae tabellae nobilissimae ex onice ophale aliisque rarioribus lapidibus incrustationes, aerae imagines, praegrande imprimis viri caput, calx, carbones et nonnulla fusoriae artis instrumenta reperta sunt. Epigrammata vero huiusmodi sunt GIORD. — Si licet divinare, titulus pertinuit ad alteram statuam equestrem repertam simul cum n. 1426 sine capite et inscriptione; quod si ita est, male ei restituerunt caput patris. Cf. Gerhard *Neapels ant. Bildw.* p. 22 n. 63.

M · NONIO · M · F · BALBO
PROCOS
NVCHERINI · MVNICIPES · SVI

Servavit Fabius Giordanus in hist. Neap. ms., unde ediderunt Capece l. c. in praef.; Gervasio *iscr. di Nap.* p. 6; Guarini *iter vag. mans.* 3 p. 60. Henzen 5162.

1424 [= 2404] in basi statuae deperditae, Herculanei in theatro in proscaenii parte dextra extrema e regione tituli n. 1427. Videtur remansisse sub terra.

AP · CLAVDIO · C · F · PVLCHRO
COS · IMP u. c. 716?
HERCVLANENSES · POST · MORT

Acta 16 Ian. 1768 (*Bull. arch. Ital.* 1, 40); Marini cod. Vat. 9128 f. 19 qui vidit; Morgenstern *Reise* p. 80; Romanelli 2, 66; de Iorio *notizie sugli scavi di Ercolano* p. 105, cf. tab. IV. Orelli 3417.

1 PVLCHRO Mar., PVLCHRO acta. — 3 POST·MORT om. Mar.

1425 [= 2410] litteris cubitalibus; reperta Herculanei alla masseria del Bisogno ACTA. Extat Neapoli in museo.

M · NONIVS · M · F · BALBVS · PROCOS
BASILICAM · PORTAS · MVRVM · PECVNIA · SVA

Descripserunt et recognoverunt. Acta a. 1758 Iul. 19; Diss. Isag. p. 58; Romanelli *viagg.* 2, 86; Mazois *Pomp.* 3, 33; Fiorelli cat. n. 1180. Orell. 3280.

M. Nonius M. f. Balbus, filius patris cognominis (n. 1439) et Viciriae A. f. Archadis (n. 1440), maritus Volasenniae C. f. Tertiae (n. 1435—1437; cf. de Volasennis Borgheisius opp. 7, 411), Nucerinus (n. 1429), praetor et ex praetura proconsul Cretae et Cyrenaicae (nam provinciam licet ipse secundum usum vetustiore retineat, significant n. 1430—1434) aut is fuit Nonius Balbus, quem a. 722 tribunatum plebis gessisse Dio (50, 2) scribit, aut filius eius; certe quod omittuntur in titulis et honores minores et provincia, item *Gortyniei* forma n. 1434 ad Augusti aetatem ducunt.

1427 Herculanei in theatro supra portam sinistram orchestrae ACTA 16 Ian. 1768. Videtur remansisse sub terra.

M · NONIO · M · F · BALBO
PR · PRO · COS
HERCVLANENSES

Acta l. c. (*Bull. Ital.* 1, 40); Marini cod. Vat. 9128 f. 215; Morgenstern *Reise* p. 80. Diversa omnino a n. 1426 multo ante reperta et in museum inlata. Marinius refert utramque.

1. 2 coniungunt acta.